

5. Taken verdelen: commissies en vrijwilligers

In veel hengelsportverenigingen zijn bestuurders niet alleen bestuurlijk actief, maar ook in de uitvoering. Naast voorzitter of secretaris ben je ook VIScoach, wedstrijdleader of controleur. Bestuurders hebben het mede daardoor vaak ook druk.

Voor kleine verenigingen (< 100-200 leden) kan een uitvoerend bestuur logisch en praktisch zijn. Het bestuur kent alles en iedereen in de vereniging en iedereen kent het bestuur. De lijntjes zijn kort en het bestuur is goed ingevoerd.

Het grote risico hiervan is dat sommige bestuurders te veel hooi op hun vork nemen of krijgen. Vooral de voorzitter en de secretaris steken vaak onevenredig veel tijd in hun bestuurswerk. Niet dat ze dat zelf altijd erg vinden. Maar voor de organisatie is het zeker niet goed. Want wat gebeurt er als zo'n boegbeeld wegvalt? Hoe vang je al het werk op en wie wil en kan zo iemand vervangen?

Delegeren = betrekken

Het is dus al snel beter om de taken te verdelen. Beter voor de takenlast van het bestuur, maar ook beter voor de organisatie in haar geheel. Meer mensen worden uitgedaagd zich actief in te zetten en daarmee wordt er beter gebruik gemaakt van de kwaliteiten die er in de achterban zijn. Dit draagt bij aan continuïteit en kwaliteit van activiteiten, maar zorgt ook voor een kweekvijver aan potentiële bestuurders.

Splitsing tussen besluitvorming en uitvoering draagt daarnaast bij aan kwaliteit van bestuur. Als bestuurders ook erg actief zijn in de uitvoering, bestaat het gevaar van 'de slager die zijn eigen vlees keurt', zeker als maar weinig leden zich laten zien op de algemene ledenvergadering. Het bestuur stuurt als het ware zichzelf aan en moet vervolgens ook zelf controleren of de uitvoering naar behoren is verlopen. Niet goed voor de betrouwbaarheid van de organisatie en een uitputtingslag voor jou als bestuurder.

Het nut van commissies

De meeste hengelsportverenigingen hebben daarom commissies om zorg te dragen voor specifieke activiteiten en taken. Wat is de reden dat ze in het leven worden geroepen en is het voor jouw vereniging ook van toepassing?

In een commissie voeren een of meerdere vrijwilligers specifieke taken uit. In volgorde van mate van voorkomen kennen hengelsportverenigingen wedstrijd-, controle-, jeugd-, viswaterbeheer-, activiteiten-, karper- en roof- en/of vliegviscommissies.

Deze commissies worden ingesteld om het bestuur te ontlasten en zijn niet verplicht. De enige verplichte commissie in een vereniging is de kascommissie, die de boeken controleert. Dat is bij wet zo geregeld.

Werken met vrijwilligers

Bijna alle hengelsportverenigingen 'draaien' volledig op vrijwilligers. In Nederland zijn zo'n 20.000 vrijwilligers actief binnen de sportvisserij.

Vrijwilligers voelen zich vaak met hart en ziel verbonden aan de club. Dit vraagt van het bestuur tact en duidelijkheid richting vrijwilligers. Delegeren betekent namelijk loslaten en vertrouwen geven, maar ook duidelijke kaders stellen. Bestuurlijke en uitvoerende vrijwilligers hebben ieder hun eigen rol binnen de organisatie.

Steeds meer besturen klagen dat het steeds moeilijker is om aan vrijwilligers te komen. Uit onderzoek blijkt echter dat de bereidheid van mensen om vrijwilligerswerk te doen tegenwoordig groter is dan zo'n dertig jaar geleden. Ook blijkt, dat niet het aantal vrijwilligers vermindert, maar wel dat de manier waarop ze zich willen inzetten is veranderd. De moderne vrijwilliger wil best iets doen, maar wil dit wel flexibel kunnen inpassen in zijn drukke agenda.

Niet alle vrijwilligers hebben behoefte aan veel vrijheid en weinig sturing. Dat maakt het managen van vrijwilligers tot maatwerk: hier wat sturing, daar wat vrijheid, soms controle, soms juist loslaten. Maar altijd: een duidelijke richting en veel ruimte om al die vrijwilligers dat te laten doen waar ze goed in zijn.

Taken en functies samenstellen

Om taken en functies goed te kunnen verdelen, zul je eerst de taken moeten inventariseren: wat willen we doen als vereniging op het gebied van communicatie, promotie, jeugdwerk, controle, wedstrijden en viswaterbeheer?

Per thema kun je de werkzaamheden samenvoegen tot takenpakketten, die meestal worden toegekend aan een bepaalde commissie. Vervolgens kun je per commissie taak- of functieomschrijvingen maken. Een verzameling taak- of functieomschrijvingen maakt het een stuk makkelijker om gericht nieuwe vrijwilligers te werven, in te werken en taken goed te verdelen.

Houd er rekening mee dat een nieuwe vrijwilliger duidelijk wil weten wat er van hem of haar wordt verlangd. Zorg dus dat je goed communiceert wat het doel van de taak of functie is, wat de belangrijkste werkzaamheden zijn en wees duidelijk over de deskundigheid en ervaring die gewenst is.

Wees vooral ook duidelijk over de hoeveelheid tijd die de taak ongeveer zal kosten. Waak ervoor om nieuwe vrijwilligers meteen op te zadelen met teveel werkzaamheden, die zowel qua tijd als inspanning teveel van hem of haar vergen. Probeer waar mogelijk flexibel te zijn in de gevraagde inzet.